

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1958. február 4. szombat

ÁRA 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 23. SZÁM

Az angol dolgozók választási küzdelme

Hosszas huza-vona és fontolgatás után a négy és fél éve hatalmon levő angol munkáspárti kormány végre nyilvánosságra hozta, hogy február 23-án tartják meg az új parlamenti választásokat.

Az utolsó általános választások alkalmával a Churehill vezetés alatt álló konzervatív párt súlyos vereséget szenvedett. Az angol dolgozó tömegek ugyanis megelégedtek a régi életformákkal és olyan kormányt kívántak az ország élére, amelynek politikája megjavítja az ország gazdasági, társadalmi és politikai helyzetét.

Az angol dolgozó tömegek bizalmával és jóhiszemiséggel visszaélve, az 1945. évi általános választások alkalmával a munkáspárti vezetők a „szocializmus békés uton” való megvalósítását ígérték. Ezek az elvetemült gazemberek a dolgozók jólétéről, a béke megállapításáról és a Szovjetunióval való barátság elmélyítéséről beszéltek választópolgáruknak. Természetesen, a választások alkalmával aratott győzelem után mit sem törődtek a hangzatos ígéretekkel a teljesítésével. Híven a jobboldali szociáldemokrácia „taktikájához”, Angliát osztrájarúlással és hazaárulással függő helyzetbe sodorták az Egyesült Államokkal szemben. Négy és féle poliitikájuk Anglia gazdasági életét válságba sodorta, amelynek jelei egyre fenyegetőbbek, a dolgozó tömegek életszínvonala pedig a háborús időkhez viszonyítva is lényegesen csökkent.

Ez volt röviden a munkáspárti kormány belpolitikájának „eredménye”. Külpolitikai téren is még csak megközelítőleg sem teljesítették hangzatos ígéreteiket. Az, hogy Nagy-Britannia behódolt az amerikaiak előtt, nemesak az ország gazdasági kiszolgáltatását jelentette, hanem ezzel az amerikai hadsereg megvetette lábát Angliában és több légi támaszpontot foglalt el. Nagy-Britannia csatlakozott a támadójellegű Atlanti Szerződéshez, a napokban pedig aláírta az úgynevezett katonai segélynyújtási egyezményt is. Népellenes háborús politikája a költségvetésből tükröződik a legjobban. Az 1949. évi 768 millió fontsterlinget kitevő hadikiadásait 1950-ben egymillióard 200 millió fontsterlingre emelik. Az angol munkáspárti kormány külpolitikáját a legrosszabban és a legkifejezettebben a Pravda elhívta jellemezte: „Európában a demokrácia elfojtásának, a görög nép bomlásának, Németország széttagolásának az útja vezet a célhoz, hogy Nyugat-Európa területét az amerikai imperializmus hűdfőjévé változtassák.”

Az angol munkáspárt „Győzünk közös erővel” címen megjelent választási röpirata nyíltan rámutat arra, hogy négy és fél éve folytatott politikáját ezse ágában sem áll megváltoztatni. A közelgő választás nem a különböző programok harcán, hanem küzdelem azért, hogy kinek sikerül legjobban félre-

vezetni a választókat. Az angol választási rendszerben előadódhatik az, hogy az egyik párt, például, 15 millió szavazattal kétszerannyi mandátumot szerez, mint az a párt, amelynek jelöltjeire 12 millió választó adta le szavazatát. Ezzel magyarázható az, hogy az angol polgárság három pártja: a konzervatív, a liberális és a munkáspárt számol az angol választási rendszernek ezzel a kirívó sajátosságával.

Az angol választási küzdelemben az egyetlen párt a Kommunista Párt, amely valóban a nép érdekeit képviseli és a nép érdekében harcol. Természetesen, az angol polgárság igen sok akadályt gördít a Párt elé. Magában véve az a tény, hogy a képviselőjelölteknek a választás előtt nagyszámú óvadékot kell letétele helyezniük, mutatja azt, hogy az angol munkásárulók, a polgári diktatúra menyire egyenlőtlen feltételeket teremtenek a munkásosztály igazi képviselői részére. Az angol dolgozó tömegek a munkásosztály élharcos pártjának, az angol Kommunista Pártnak a vezetésével és irányításával határozott harcot folytatnak a nehézségek leküzdésére. Ennek a harcnak az eredménye az, hogy az angol munkásosztály áldozatkészségének segítségével száz kommunista képviselőjelölt indul a választási küzdelemben. Érthető, hogy az angol munkásosztály miért hajlandó és miért vállalja az anyagi áldozatot is, hogy képviselőjelölteit felléptethesse az általános választásokon. Az angol munkásosztály ugyanis keserű tapasztalatai vannak az eddigi kormányok politikájáról. Minden időben az angol munkás volt az, aki a legtöbb áldozatot Anglia gazdasági újjáépítéséért abban a bálhiedelemben, hogy erőfeszítései elősegítik majd Anglia szocialista felépítését. A munkásosztály erőfeszítései és óriási áldozatkészsége azonban nem hozhatta meg és nem válthatta valóra sokmillió dolgozó vágyát, mert a monopolkapitalisták a munkásárulók segítségével nyomorba és nélkülözésekbe sodorták a kizsákmányolt rétegeket.

Az angol választásokra komolyan készül az angol munkásosztály. A napokban az Angol-Szovjet Baráti Társaság konferenciáján Hewlett Johnson canterbury-i érseki helynök határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben megállapította, hogy a békét és az életszínvonal emelkedését Anglia úgy érheti csak el, ha baráti kapcsolatokat teremt fenn és kiszélesíti a kereskedelmi kapcsolatát a Szovjetunióval.

Az Angol Kommunista Párt az általános választásokon nemesak az angol dolgozó milliók szavazatainak megnyeréséért harcol, hanem ezt a küzdelmet egybekapcsolja a békéért folytatott harccal, az USA-tól való függő helyzet elleni küzdelemmel. Nagy-Britannia dolgozó tömegeinek gazdasági követeléseivel és érdekeivel.

A szakszervezetek feladatai a békéért folyó harcban

Stoica Gheorghe beszámolója

BUKAREST. — (Agerpres.) Az OSZT Központi Vezetőségének keddi délutáni plenáris ülésén Stoica Gheorghe, az OSZT titkára tartott beszámolót „A békéért folyó harc és szervezési feladataink” címmel.

Rámutatott arra, hogy a szakszervezetek alapvető feladata, kimélyíteni és kiterjeszteni a szo-

cialista versenyeket az 1950-es Állami Terv teljesítése érdekében. A békeharc másik formája a munkások éberségének fokozása a belső és külső osztályellenesség arra irányuló próbálkozásainak leszerelésére, melyek Pártunknak a munkásosztály számára kitűzött feladatok teljesítésének megállítását célozzák.

váltak egyszerű feladatot, a béke arcvonalának megerősítését, becsülettel fogjuk teljesíteni.

Stoica Gheorghe előadását általános tetszésnyilvánítások mellé jelezte be.

A KOLLEKTIV SZERZŐDÉSEKRE VONATKOZÓ JELENTÉS ELFOGADÁSA

Az OSZT Központi Bizottsága szerdán reggel Nichifor Stere elnökletével folytatta plenáris ülését.

Gheorghe Stoica elvtárs jelentésének vitája során Gh. Velcescu elvtárs, az Ilfov megyei szakszervezeti tanács elnöke, C. Trandafir, a fém- és vegyipari szakszervezeti szövetség részéről, D. Bratu a gyulafehérvári megyei szakszervezeti tanács elnöke, D. Nanu a közoktatási alkalmazottak szakszervezeti szövetségének elnöke, Elena Stoia a textilipari szakszervezeti szövetség elnöke, Zasztulka Géza a bányai ipari szakszervezeti szövetség részéről és még többen mások szóltak fel.

Ezt követően Gh. Stoica elvtárs levonta a vita tanulságait, majd az OSZT Központi Bizottsága egyhangúlag megszavazta a jelentést.

A továbbiakban felfolvasták azokat a táviratokat, amelyekben a dolgozók kötelezettséget vállaltak az Országos Szakszervezeti Tanács Központi Bizottsága által kijelölt feladatok végrehajtására.

Muzsik Mihály elvtárs, az OSZT végrehajtó bizottságának tagja szólt fel ezután és előterjesztette az új kollektív szerződésekre vonatkozó jelentést. A délutáni ülésen megvitatották a jelentést és a vita következtetéseit szintén Muzsik Mihály elvtárs mondta le.

A jelentést egyhangúan elfogadták.

Az ülés további folyamán az Országos Szaktanács végrehajtó bizottságának javaslatára határozattal mondták ki Radovanovici Nicolae, Chirilovici Ioan és Turcu Iosif kizárását az OSZT Központi Bizottságából.

A teljes ülés zárószavalt Gheorghe Apostol elvtárs, az OSZT elnöke mondta. A plenáris ülés az Internacionálé elnökletével ért véget.

Atszervezik a szakszervezeti szövetségeket

Stoica Gheorghe azután szervezési kérdésekkel foglalkozott. Rámutatott arra, hogy az 1949. augusztusi teljes ülésen elhatározták, hogy a nemzetgazdaságunk egyes szektorában történt változásoknak megfelelően, bizonyos átszervezési, átszervezési feladatokat végezzenek a szakszervezeti szövetségekben. Ennek értelmében a következő változtatásokat indítványozza:

1. A vasúti, postai és kikötői szakszervezetek egyesítését — miután tagjait a közlekedési minisztériumhoz tartozó vállalatoknál dolgoznak — Szállítási és Közlekedési Szakszervezetek Szövetsége elnevezés alatt.

2. A bányász, kőolaj és földgáz szakszervezetek szövetségeit, melyek tagjai a bánya- és kőolajügyi minisztérium hatáskörébe tartozó vállalatoknál dolgoznak, egyesítsék Bányász- és Kőolajipari

Szakszervezetek Szövetsége elnevezés alatt.

3. A könnyűipari vállalatok dolgozóit, a textil- és bőripari dolgozók szakszervezetét olvassák egybe a Könnyűipari Szakszervezetek Szövetségében.

4. A grafikai ipari és sajtóvállalatok, valamint a kulturintézmények dolgozóit, vagyis akik a művészeti minisztérium hatáskörébe tartozó vállalatoknál és intézményeknél dolgoznak, egyesítsék a Grafikai és Művészeti-Kulturális Intézmények Szakszervezetek Szövetségébe.

Stoica Gheorghe azután rámutatott arra, hogy a szovjet szakszervezetek példáját követve, az elmúlt évben jelentős eredmények mutatkoztak minél nagyobb számú munkás, technikus és tisztviselőnek a szakszervezeti munkába való bevonása terén.

A szakszervezeti csoportok feladatai

Eleven és tevékeny szakszervezeti csoportok nélkül elvész a tömegekkel való kapcsolat és a szakszervezetek bürokratikus szerveződések válnak — mondotta.

Ezért nem szabad kimélni az erőfeszítést, hogy a szakszervezeti csoportok eleven mozgósító szervek legyenek a munkások politikai és szakmai nevelésében.

A csoportfelelősök ideológiai felvértezése, figyelmes nevelése, főfeladata minden szakszervezeti csoportnak. Szorosan összefügg e kérdéssel a munkásdemokrácia tiszteletben tartása és ápolása minden szakszervezetben. A munkásdemokrácia megszilárdításának és fejlesztésének kell a szakszervezeti szervek tevékenységének alapján állnia.

Allandóan fejleszteni kell a káderek és minden dolgozó bírálati és önbírálati szellemét.

SZAKSZERVEZETEBE TÖMÖRÜLNEK A DIÁKOK

Az előadó kitért a diákok szakszervezeti szervezkedésére és rámutatott arra, hogy a szervezeti diákok megismerhetik az üzemi dolgozók termelési problémáit és életét és egészséges osztálynevelést kaphatnak. Ugyanakkor nagyobb mértékben ismerhetik meg a tudományra alapozott technikát. Ezért úgy véljük, hogy megvannak a feltételei annak, hogy befogadjuk a szervezett munkások nagy családjaiba a főiskolai hallgatókat, a jövőbeli technikus alapkadereket, akik a szocializmus építőinek sorait fogják erősíteni. Ezt kötelességünk is megtenni.

Számos feladatunk van a szocializmus építéséért és a békéért folytatott küzdelemben és akkor teljesíthetjük azokat, ha allandóan kimélyítjük kapcsolatunkat a dolgozó tömegekkel, melyek életre keltek a szakszervezeti mozgalom szíjében.

Bronz helyett akáciából készíti a tömlőgyűrűt

Herzsabányán Tomanicska Jenő bányamunkás

HERZSABÁNYA. — (Kiküldött tudósítónktól.) A herzsabányai bányatelep dolgozója, Tomanicska Jenő, ócskaanyagokból gépkalkulációkat készít és allandóan javítja a bánya régi felszerelését. Tomanicska Jenő több találmányát alkalmazta a bánya. Legutóbb a furógépekhez szabályozó szelepet készített, amelynek segítségével tetszés szerint adagolható a furásnál használt sűrített levegő. Találmányának köszönhetően az ércben előforduló üregekben történő furásnál van nagy jelentősége.

Tomanicska Jenő másik találmányát most próbálják ki a bányában. Ez a találmány rendkívül nagy anyagmegtakarítást jelent. A bányában használatos szivattyúk tömlőgyűrűit bronzból készítették. A

savtartalmú bányavíz azonban rövid idő alatt elragja a bronzgyűrűket. Herzsabányán havonta 100 kiló bronzot dolgoznak fel tömlőgyűrűkké. Tomanicska Jenő akáciából készítette a szivattyúk tömlőgyűrűit. December végén szerelte fel az első gyűrűket és azok még ma is tartanak. A gyűrűk élettartama már eddig háromszor akkora, mint a bronzgyűrűké. Az eredmény még nagyobb lesz, amikor a gyűrűk is elhasználatlanok a végleges időtartamot megállapítják. Ha az újak beállnak, akkor 100 kiló bronzot takarít meg havonta a bánya. Ugyanakkor pedig rengeteg időmegtakarítást is jelent az újítás. A találmányt kipróbálása után azonnal alkalmazzák.

Nagyarányu fejlődésről adott számot a szatmármegyei falusi kulturothonok dalárda és táncversenye

SZATMAR. — (Tudósítónktól). Vasárnap tartották meg egésznapos műsorral a szatmármegyei falusi kulturothonok dalárda- és táncversenyét, amely a tavalyi versenyekkel szemben meglepően nagyarányú fejlődésről adott számot. 23 megyebeli község dalárda és tánc csoportja szerepelt a versenyen. Mintegy ezer dalos és táncos szerepelt a szatmári Népi Athenaeum színháztermében megtartott versenyen. A nagyszámú érdeklődőt, akik közül több százan a falvakból jöttek Szatmárra, csak több sorozatban tudta befogadni az egész napon át zsúfolásig telt színházterem.

Különösen zenei téren észlelhető nagy fejlődés. Meglepően javult a műsorok színvonala. Számos község van, amely nem éri már be egyszerű dalok előadásával, hanem komoly előkészülettel igénylő számokkal szerepelt igen szép sikerrel. Nagyszentmiklósi, Szatmárszadányi, Aranyosmeggyesi, Hagymáslapos, Apa és Résztelek dalárdái nyújtották a legkiválóbbat román és magyar számaikban. Táncban a román csoportok közül Erdőszáda, Bikszád és Nagypelcske, a magyar táncokban Szamoskrassó, Józsefháza és Pettény arattak nagy sikert. A fejlődés népi táncban is megállapítható. Inkább betartják a népi formákat és sokat elhagytak a mondvaló stílusjelzőkből.

Az értékes szatmármegyei kulturteljesítményért külön meg kell dicsérnünk azokat a tanítókat és tanítónőket, akik a Román Munkáspárt

utmutatását követve tudással, szorgalommal és lelkesedéssel kicsiszolták a megye román és magyar népében meglepően nagyszámú fellelhető ének- és táncanyagát. Nagyrészt az ő érdemeik a szép eredmény. Igen szép munkát végeztek: Pop Gheorghe (Nagyfentős), Buza Livia (Erdőszáda), Bodea Ioan (Magosfalva), Antal Péter (Sárköz), Kodra Gyula (Közegremete), Tóth Kálmán (Szamoskrassó), Rusu Gheorghe és Sebő Károly (Pálfalva), Genda Anna (Petyény), Vasil Vasile (Résztelek), Butuza Ioan (Batiz), Selejan Alexandru (Madarász), Sandru Cl. (Lázári), Dan Ludovic (Szatmárszadány), Muresanu Ioan (Nagypelcske), Székely Károlyné (Kökényesd), Makó András (Csödreg), Apan Ioan (Hagymáslapos), Pridál Gyula (Józsefháza), Cozma Ioan (Apa) és Tarca Vasile (Aranyosmeggyes). Külön ki kell emelnünk Bura Gheorghe batizi földműves nevét. Az általa bemutatott régi román tánc egyik legszebb száma volt a versenynek.

A meglepően nagyarányú fejlődés, amit a szatmármegyei falusi kulturothonok dalárdái egy esztendő folyamán felmutattak, felveti a kérdést: tenni kell valamit a dalárdákat betanító népművelők zenei továbbképzése érdekében. A szatmári zenekonzervatórium tanári karára hárulna a feladat, hogy néhány napos tanfolyamon oktassa a jelkes tanítókat, akiknek magasabb szaktudása újabb fejlődésre adna alapot kulturothonaink dalárdáinak zenei előhaladásában.

MI OKOZTA a rendkívüli hideget?

A hetek óta tartó kemény hideg ismét az időjárást kutató tudományra, a meteorológiára terelte a nagyközönség figyelmét. Egyre népszerűbbek lettek a napilapok időjárásjelentései és egyre többen kérdezték, tudakolták a rendkívüli hideghullám keletkezésének okát, legfőképpen pedig azt, vajjon meddig tart még a hideg és a zimankó?

Ez év januárja minden kétséget kizáróan a szokottnál hidegebb volt. Hazánk, főleg azonban Erdély éghajlatában ezek a nagyon hideg telek nem ritkák, sőt aránylag gyakran megismétlődnek. Eppen 80 esztendője annak, hogy rendszeres megfigyelések időjárás adatai állanak rendelkezésünkre. Ezeknek tanulmányozásából tudjuk, hogy a legzordabb téli hónapok 1888, 1940. és 1942 januárja, 1871. és 1879 decembere, továbbá 1932 februárja voltak. A január hónap átlagos hőmérséklete Kolozsváron — 4, 6 fok C, ezzel szemben az előbb említett esztendő januárjában a középhőmérséklet — 10, sőt — 11 fok C. volt. Ilyen alacsony középhőmérséklete csak Moszkva januárjának van.

A rendkívüli hideg telek akkor szoktak bekövetkezni, amikor hazánk felett valamilyen magasságnyomású, hideg levegőtömeg (halmaz) terül el. Levegőszint észak, északkeletre szelek szállítják hozzánk ezeket a sarkvidéki hidegfrontokat, melyek sokszor hatalmas kerülő utakat tesznek meg addig, amíg hozzánk érkeznek. A fagyos levegőtömegek, mint láthatatlan, de annál hatalmasabb fal állják útját a tenger felől jövő enyhébb légtömegeknek, nem engedve azokat érvényesülni. A hideg levegőtömegek érkezését sokszor jelzi havazás, mert a lehulló levegő csak kevés vízpárát tud magában tartani s ezért páratartalma kicsapódik. Erdélyben különösen hangsúlyozottak a téli hidegek, hiszen a mély völgyekben és zárt medencékben sokáig megreked a nehéz hideg levegő és a sűrű

nedves köd. Ilyenkor a hegyek csúcsain van melegebb, mint a síkságokon.

Ezúttal tudva vegyük szemügyre január időjárásának kialakulását. A hónap elején, január 6-ika körül, az Urál hegység északi tájairól igen hideg, sarkvidéki eredetű légtömegek indultak útnak a Balti-tenger felé. Itt hirtelen délre fordultak s elárasztották Lengyelország egész területét. A Kárpátok hatalmas fala egyidejűleg feltartóztatta a hideg légtömegeket, de két nap múlva már Erdélybe is benyomult a hideg s a hőmérséklet hirtelen — 10 fok alá szállott. Ugyanakkor az Urálban — 30, — 40 fok volt a hőmérséklet.

Január 10 táján átmeneti enyhülés következett be, hogy azután 12-én egy második sarki eredetű levegőtömeg uralma alá kerültünk. Ez is Skandinávián át, a Balti-tengeren és Lengyelországon keresztül érkezett hozzánk — 22, — 23 fok hideget okozva.

A harmadik sarki front 23-án érkezett fölénk s a hőmérséklet — 20 fok alá süllyedt. Buzauban ekkor — 30 fokot mértek. A rendkívüli hideg levegő olyan tisztá és pormentes volt, hogy 24-én a Kolozsvár melletti Kismagura csúcsáról szikrát nem csupán a Fogarasi és Radnai havasok csúcsainak szépségét élvezhettük, hanem a fölünk légvonalban 200 kilométerre levő Örkörmező havas gerincet is láttuk.

Az egymást követő hideghullámok hatására a hőmérséklet még délebb sem emelkedett a fagyponthoz, a száraz levegőben a hótakaró is erős párolgásnak indult. Városainkban a konyhai vízvezeték is sok helyen befagyott, ami megnehezítette a háztartások munkáját.

A szakemberek előtt nem volt meglepetés január havának rendkívüli hidege, hiszen a napfoltok csökkenő száma ezt valószínűvé is tette. Valószínű azonban az is, hogy február folyamán a melegebb és nedvesebb tengeri légtömegek fognak nálunk is uralomra kerülni s az átlagosnál enyhébb februárban lesz részünk. —s.

A Magyar Opera szimfonikus hangversenye

Beethoven halhatatlansága abban áll, hogy a német népi muzsika kedélyét tudta megfogni és zenéjében összefoglalta mindazt, amit a klasszikus zeneművészet fejlődése folyamán mesterségbeli készségben elért. Talán nincsen még egy olyan beethoveni alkotás, mely a mondottakat olyan pontosan igazolná, mint a hetedik szimfónia, melyet a Magyar Opera szimfonikus hangversenyén műsorra tűzött.

Az első tétel tisztátalanságait és bizonytalanságait kárpótolta a közönséget a mű többi részének, de különösen a zárótételnek lendülete, biztonsága és értelmes felépítése melyben Ciolan Karmester ez alkalommal remekelt muzsikusaival.

A csehnek nemzeti zeneköltőjének Smetanának olyan sokszor hallott Moldva című szimfonikus költeménye, sohasem téveszti el hatását. A Hazám című zenekari képzőművészetét szobrot emel hangokban a csehországi tájnak, a cseh népi-zene kedélyének. Sajnos e sorozatból mindig csak ezt az egy képet kapjuk, holott a többi is érdemes eljátszani és meghallgatni. Smetana a Wagner-körnek volt egyik jelentős tagja és ez hangszerelesen érzik is. Szimfonikus költeménye, melyet halot-

tunk úgy népszerűségben, mint elgondolásában sok rokonságot mutat Liszt Előjátékával (Les Preludes). Látszik rajtuk, hogy egyazon eszmekörből születtek, a wagneriből.

Smetana Moldvja azonban hárfja nélkül el sem képzelhető, mert a hangszernek a mű tájképeinek megjelenítésében olyan fontos a szerepe, hogy zongorával nem is lehet helyettesíteni. Ezért hatott olyan mostohán és zavarólag az előadás az olyan részeken, amelyeknél a hárfát zongora szálaltatta meg. Ha a Magyar Operának nincsen hárfása és olyat nem kaphat kölcsön a testvér-intézetből, akkor állítson műsorára olyan műveket, melyekben a szerző nem írja elő ezt a hangszert. Ezt annál könnyebben megteheti, mert a hárfja nélküli zenekari irodalom elég gazdag. Ettől eltekintve a zenekar derekasan viselkedett és szépen játszotta ezt a dallamos, szerencsésen megépített szimfonikus képet.

A hangverseny újdonságaként Mjaszkovszkij gondokaversenyét hallottuk. Elégikus hangulatú, bájos kedélyű, szomorúságot árasztó ez a versenymű, mely rokonságot mutat Rachmaninov (Trio elégique) és Csajkovszkij művészetével, de van benne vala-

mi Brahms olykor keserű melanholitájából is. Különösen az első rész páztori hangulata, a fajúvók mindig hatásos megszólaltatásával teremt kifejező és eredeti légkört, mely megérdemli, hogy meghallgassuk. Már a második, illetőleg zárórészben a szerző erőltetett harca tükröződik, melyben a nemzeti hang küzd a nyugati kozmopolita szerkesztésmóddal kifejezéssel és színhatásokkal. A gondok hangjának alaphangulatát és színt azonban szerencsésen vetíti a koncert, melynek bemutatásáért külön hálaival tartozunk a szőlőmát szépen, fegyelmetten és teljessé játszó Jarosevici tanárnak, aki az utóbbi időben sokat fejlődött és így jó tolmácsolója lehetett a nálunk eddig nem ismert alkotásnak. Ciolan mester és zenekara könnyen tájékozódott a szövevényes műben és a szólistával sikerre vitte Mjaszkovszkijnek ezt az érdekes versenyművét.

Tisztelet a Magyar Opera derek muzsikusaival, hogy bokros teendők mellett szakítanak maguknak arra időt, hogy dolgozzák zenekari művek iránti igényét hangversenyekkel kielégítsék. — Mennyire vágyik a közönség az ilyen hangversenyekre, azt a zsűföldis megöltött Egvetemi Diákház díszterme igazolta.

LAKATOS ISTVÁN IMRE

Orosz tanfolyamok Szamosujváron

Idegen nyelvek tanulása régebben nagy nehézségekbe ütközött annak, akinek nem volt meg az anyagi fedezete hozzá. A szocializmus felé vezető utunkon az ARLUS a tanügyi hatósággal egyetértésben lehetővé tette, hogy a tantestület minden tagja az orosz nyelvben költségmentesen képezhesse ki magát. Az orosz nyelv tanfolyamok a tanügyi alkalmazottak részére Szamosujváron

meg is kezdődtek heti egy órával.

A tanfolyam, mely a tanév végéig tart, kevés óraszámú ugyan, de alkalmat nyújt minden tagjának a tanulásra és további önképzésre. Kezdeknek és haladóknak kulcsot ad arra, hogy betekintést nyerjenek egy eddig kevésbé ismert nyelv és csak fordításokból ismert irodalom szépségeibe.

Kiss Endre

Csehov egyszer meghívott Kucsuk Koj faluba, ahol egy darabka földje volt, meg egy fehér háza.

— Ha sok pénzem volna — mondotta — szanatóriumot építenék itt a beteg falusi tanítóknak. Tudja, olyan gyönyörű nagyablakos, világos házat, szép magas szobákkal. Nagyszerű könyvtár volna benne, meg hangszerek, méhes, veteményeskert, gyümölcsös, meg minden. Agronómiai és meteorológiai előadásokat is lehetne ott tartani! — a tanítóknak mindent, de igazán mindent kell tudniok!

Hirtelen elhallgatott, kőhécselt, oldalról rámpillantott és elmosolygott kedves lány mosolyával, mely oly ellenállhatatlanná tette szavait.

— Unja ábrándozásaimat? En pedig szeretek erről beszélgetni. Ha tudná, milyen nagy szüksége volna Oroszországnak jó, okos, képzett tanítóknak... A tanító legyen művész és bűvész, aki elhal a hivatásáért; — nálunk meg aki van, műveletlen nap-szamos, aki úgy megy a falusi gyermekeket tanítani, mint akit száműzésébe küldenek. Éhes, elhanyagolt és állandóan begyuladt, hogy elveszti a falat kenyereit. Pedig nekünk kellene az első embernek lennie a faluban, hogy meg tudjon felelni a parasztok minden kérdésére, hogy azok elismerjék erejét, fölényét, hogy tiszteljék és megbecsüljék és senki ne merjen ráfordítani, ne merje megalázni emberi méltóságában, mint ahogy azt nálunk teszik vele vala-

Csehov és a falusi tanítók

Írta: MAXIM GORKIJ

mennyien: a bíró, a gazdag boltos, a pásztor, a tanfelügyelő, akinek a népművelés fellelítése helyett az a fő gondja, hogy minél több papírost töltsön meg rovatokkal. S mily örültség, garasokkal fizetni annak a munkáját, aki arra van hivatva, hogy a népet nevelje — érti? — a népet nevelje! Hát megengedhető, hogy ez az ember rongyokba járjon, hogy nedves, hideg iskolában dideregjen, s mikor nem hideg, akkor a füst fojtogassa, 30 éves korára gégehurtot, reumát és tüdővést szerezzen... Hát nem szűgyen ez? A mi tanítók évenként 9—10 hónapon át úgy él, mint a barlanglakó, nincs kívül szót váltson, nincs könyve, szórakozása, elbutul, a magányban. S ha elhívja magához társait, rásütik, hogy megbízhatatlan? — Ezzel az ostoba szóval lészitgetik a ravaszok az együgyű népet... Undorító dolog ez, gunyt üzni abból, akire olyan borzasztóan nagy és fontos ügy van rábízva. Tudja, ha tanítóval találkozom, szinte zavarba jövök előtte. Zavarba hoz a féltékenysége és elhanyagolt öltözéke, mintha én magam is bűnös lennék abban, hogy a tanítók ilyen nyomorultak.

Elhallgatott, elgondolkozott és kezével legyintve csendesen mondta:

— Micsoda ügyetlen, értelmetlen ország, ez a mi országunk! Mély szomorúság felhőzte be melegsé-

nyü szemét, vékony ráncok redőzték, tekintete elmélyült. Körülnézett és néma gunyval folytatta:

— Látja, egész vezércikkkel szárítom itt a fejét, Liberális újságba való. Gyereünk, adok teát, amiért ilyen türelmes...

A falusi tanítók nagyon szerették Csehovot.

Emlékszem, egyszer egy tanítót láttam nála, horthorgas, sovány, sárga, éhesarcu ember volt. Szemben ült Csehovval és fekete szemét rászegve mély hangján mondotta:

— Ilyeténképpen az iskola évfolyamán egy olyanféle lélektani konglomerátumként merül fel a hasonló tapasztalatu benyomások alapján, amely abszoluto kizárja a külvilághoz való objektív viszony lehetőségét. Természetesen a külvilág nem egyéb, mint a mi elképzelésünk felőle...

S filozófiai fejtegetésekbe balyogott, úgy tántorogva e számára síkamós talajon mint részeg a jégén.

— Mandja kérem — mondta csendes gyöngéd hangon Csehov. — Igaz, hogy a maga kerületében ülik az iskolásgyermekeket?

A tanító felugrott és felháborodva hadonászott.

— Ugyan! En, kérem? Soha! — Sértődötten elfordult.

* Csehov, a nagy orosz író 90 évvel ezelőtt január 29-én született. Megjegyzés: a cári oroszországi állapotokra vonatkoznak.

Tibet népe ellenszegül az amerikaiak gyarmatosításának

PEKING. — (Agerpres.) Az Uj Kína hírügynökség jelenti: Pekingben élő tibeti demokratikus személyiségek január 29-én, vasárnap a pekingi rádió közvetítésével üzenetet intéztek Tibet népéhez, azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a lhassai hatóságok „missziókat” küldtek Amerikába, Angliába, Indiába, Nepalba és Pekingbe Tibet „függetlenségének” bizonygatásául.

— Tibet része Kínának — szól az üzenet — és közismert tény és senki sem tagadja. Ezért, a lhassai hatóságoknak nem áll jogukban, hogy az úgynevezett „függetlenség” bizonygatására önkényesen „missziókat” küldjenek más országokba. Kína és különösen Tibet népe nem fogja eltűrni, hogy lhassai hatóságok alávegyék

magukat az amerikai imperializmusnak. A tibeti nép reméli és sürgősen elvárja, hogy Tibet tagja lesz a Kínai Népköztársaság nagy családjának.

— Ezért mi, Pekingben élő tibeti demokraták, azt az őszinte tanácsot adjuk a lhassai hatóságoknak, hogy haladéktalanul hagyják fel a „missziók” küldözgetését és küldjenek azonnal megbízottakat Pekingbe, hogy ott tárgyalják Tibet békés felszabadítását.

— A Kínai Népköztársaság külügyminiszterének nyilatkozata teljes egészében megfelel a tibeti nép érdekeinek. Mi, Pekingben élő tibetiek mindenben helyesljük ezt a nyilatkozatot.

Tiltakozik a Japán Kommunista Párt az amerikai haditámaszpontok létesítése ellen

TOKIO. — (Agerpres.) A TASS jelenti: Yoshida japán miniszterelnök a képviselőház nemrég megnyitott ülésén beszédet mondott. A miniszterelnök azt igyekezett bizonyítani, hogy Japánban „gazdasági lendület”-ről lehet beszélni, amely az úgynevezett „gazdasági stabilizáció”-nak tulajdonítható.

Mint ismeretes, a valóságban a „stabilizáció” eredménye az volt, hogy az amerikai monopóliumok megkaparintották a japán ipar több mint 80 százalékát. A munkanélküliség száma elérte a 13 milliót, az adóterhek egyre súlyosabbak, a kis- és középvállalatok a pusztulás szélén állnak, a japán munkások éhbéért dolgoznak és nélkülözik a legegyszerűbb demokratikus jogokat. Ime a „stabilizáció” amerikai tervének gyümölcsei.

A népnek — mondotta cinkusán Yoshida — bele kell törnie sorsába. Ezzel Yoshida nyilván bevallotta, hogy korábban nem szándékozik semmit sem tenni Japán dolgozói jogok kiváltásának érdekében.

Yoshida beszédének a külpolitikával foglalkozó része sovíniszta és lezámoló jellegű volt és ismételt szovjetellenes megnyilatkozásokat tartalmazott.

— Janán nem akar háborút — mondotta Yoshida miniszterelnök —, de ez nem jelenti azt, hogy lemond az önvédelmi jogokról.

Yoshida sovíniszta hangú beszéde felháborította a kormány többi tagját is. Kane Ficht Masuda miniszter kihívó hangon követelte különböző megkötéseket az Egyesült Államokkal. A japán demokratikus körök Japán semlegesítését politikájára vonták, közölgött állásfoglalását. Masuda miniszter állásfoglalásának nevezte.

Sandso Noszaka képviselő a Japán Kommunista Párt Központi Vezetőségének tagja megemlékező választ adott Yoshida miniszterelnök beszédére. Beszédében rámutatott arra, hogy a kormány néppellenes politikát folytat, majd leszögezte, hogy Japán mindaddig nem lehet független, amíg Yoshida kormányozza az országot. Yoshida kormánya teljesen kiszolgáltatja Japánt az idegen imperialistáknak, sőt ezen túlmenően, különbözők akar kötni az Egyesült Államokkal, hogy ily módon állandósítsa és törvényes formába burkolja a jelenlegi helyzetet.

A Japán Kommunista Párt nevében Noszaka képviselő követelte a potsdami egyezmény tiszteletben tartását, Japán teljes függetlenségét, a megszálló csapatok sürgős kivonását a békeszerződések megkötése után.

— A Japán Kommunista Párt — mondotta Noszaka — elszántan harcol az ellen, hogy Japán amerikai katonai támaszpontokká alakítsák.

Suruki baloldali szocialista képviselő szintén megbélyegezte a miniszterelnök beszédét és

kifejtette, hogy az önvédelmi jogról szóló elmélet merő ellentétben áll a japán nép érdekeivel, amely békét és nem újabb

háborús kalandokat akar.

A többi ellenzéki párt vezetői ugyancsak élesen bírálták Yoshida miniszterelnök beszédét.

A nyugati államok öntudatos dolgozói megtagadják a hadianyaggyártást

PARIZS. — Egész Franciaország területén tovább fejlődik a harcok békemozgalom. Heves összetűzésekre került sor a Marseille mellett fekvő Marignaneban. A helyi nagy repülőgépgyár 1600 munkása elhatározta, hogy megtagadja a lökhajtásos harci gépek gyártását. Az igazgatóság rohamrendőreket hívott segítségül, akik sok munkást, közöttük egy nőt is súlyosan megsebesítettek. A marignanei repülőter műhelyeinek 600 munkása tiltakozásul abbahagyta a munkát.

A marseillei teherpályaudvar dolgozói megtagadták egy beérkezett hadianyagszerelvény kirakását. A Salaise nevű, Indokínába irányított hadianyagszállító hajó — amelynek berakását a La Pallice-i rakodómunkások megtagadták — még mindig a kikötőben vesztegel. A marokkói vasutas-sztrájkban már a marokkói vasutasok 90 százaléka vesz részt.

Sikerrel folyik Franciaországban az atomfegyver betiltásáért indított békehadjárati is. A gyárakban, üzemekben, iskolákban százezrek alakultak meg a békevédelmi bizottságok.

Az olasz munkásság harca a háborús készülődés ellen

ROMA. — Olaszországban is terjed a háborúellenes mozgalom. Nápolyban, Pármában, Páviában, Bergamóban és Torinóban hatalmas tüntetéseken tiltakoztak az olasz dolgozók az újonnan megalakult De Gasperi-kormány és az általa vállalt katonai kötelezettségek ellen. Genovában tüntetők ezrel vontaák az amerikai konzulátus elé, hogy tiltakozzanak az új háborús uszítók ellen.

A torinói Fiat-Sima gyártelep ifjúmunkásai tiltakoztak a gyárvezetéségnél a katonai trakto-

rok és nehéz harcokcsinálathoz szükséges készlet gyártása ellen. Az ifjúmunkások elfogadott határozatukban kijelentik, hogy az olasz partizánok elleni felüldözésükkel nem az érdekeiket védik meg a gyárakat a fasisztáktól, hogy azokban most fegyverekkel készítsenek az új háború céljaira.

Az olasz kikötőmunkások akciójához csatlakoztak a Livornói rakodómunkások is és elhatározták, hogy megtagadják a hadianyag bázis kirakását.

Röviden

Ausztráliában illegális fasiszta szervezetek létesülnek, amelyeknek tevékenységét elnyomni a hatóságok. A szervezetek tagjai fegyverrel és löszrel rendelkeznek és katonai gyakorlatokat folytatnak Sydney város környékén.

Sincian tartomány kormányának képviselői január 30-án megérkeztek Moszkvába ahol részt vesznek a Kínai Népköztársaság kutaottságának munkájában.

A szlovákiai Nemzeti Arcvonal Központi Akcióbizottságának elnöksége ülést tartott Pozsonyban. Az ülésen a Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kulturális Egyesületét felvették a Nemzeti Arcvonal tagjai közé. A magyar egyesület képviselőjében Lőrincz Gyulát, a pozsonyi Uj Szó főszerkesztőjét, a Nemzeti Arcvonal Központi Akcióbizottsága elnökségének tagjai sorába iktatták.

Rio de Janeiroból érkező jelentés beszámol arról, hogy a braziliai képviselőház közkegyelemben részesítette a Tribuna Popular, a Brazíliai Kommunista Párt központi lapja főszerkesztőjét.

A határozatot a tömeges tiltakozás nyomására hozta meg a parlament. A törvényszék azért ítélte el a főszerkesztőt, mert szembeszállt a szerkesztőséget megalapító rendőrökkel és feltegyezett fasisztákkal.

Az Associated Press jelentése szerint az amerikai parlament külügyi bizottsága újabb hitelekkel szavazott meg a Tajvan (Formosa) szigetére menekült Kuomintang maradványoknak.

Ez az intézkedés rácsúfol az amerikai hivatalos köröknek arra a nyilatkozatára, amely szerint az USA kormánya sem pénzzel, sem hadianyaggal nem támogatja a Kuomintang-kliktet.

Ifjak a Terv teljesítéséért

Az elmúlt évben jelentős lépéseket tettünk a szocializmus építésének útján, s ebben nagyrésze volt az ifjúságnak is. A szocialista versenyekben az ifjak tízezrei kapcsolódtak bele. Száltal elvtárs születésnapjának ünnepségeire rendezett versenyekben több mint száz ezer ifjú állt egyéni versenyben. Jelentős eredményeket értek el számos újított eszközök és eszékjavítások a termelt áruk minőségének feljavításához. December 15-én 614 ifjúsági brigád már 1950-re dolgozott, az utolsó évnegyedben 75 millió lejt takarítottak meg. Az IMSZ ifjai a Komszomolsták példájából merítették erőt és tapasztalatot a Terv megvalósításáért.

1950 év elején ifjaink együtt örvendeztek az ország dolgozóival azon, hogy a múltévi Állami Tervet 108 százalékkal teljesítették. A szerzett tapasztalatokat felhasználva, most a biztos győzelem reményével indulnak az 1950. évi Állami Terv teljesítésének nagy harcába. Az évi terv teljesítése az ország szocialista szektorának megerősítését jelenti. Ennek keretében az ifjak újabb nagyarányú segítséget kapnak, úgy a tanítással, mint életszínvonaluk emelésére. Az IMSZ ifjak ezért köteleességüknek tartják, hogy a Terv által eléjük állított feladatok teljesítésére az ifjak széles tömegén kívül mozgósítsák a dolgozók széles rétegeit is. Az IMSZ szervezeteibe tömörült ifjúság a Párt irányításával harcot indít a Terv teljesítéséért és tulszárnyalásáért. Mindenütt megerősítik az IMSZ alapszervezetek és csoportok munkáját.

Ennek eredményeképpen a Viktoria költőtarugyár ifjai máris normájuk felemelését kérték. A Terv sikeres teljesítéséért fokozzák a brigádok tevékenységét. A désknai IMSZ szervezet egyik csoportja munkaverseny keretében segítette elő a bányáknak a bányászati tervének teljesítését tulszárnyalását. 4 óra alatt az eddigi 30 csilló helyett 60 csilló sőt szállított fel a bányából. De az ifjak máshol is versenyeket indítanak a termelékenység emelésére, az önköltségi ár csökkentésére, míg az iskolákban a hiányszakok, hanyagság és a tökéletlen munka kiküszöbölésére. Ezt láttuk többek között a kolozsvári Villamosipari Középiskola IMSZ tagjainál, ahol Kasszian Sándor a IIIa. osztály tanulója a kollektív tanulást szervezte meg, hogy ezzel lendítse elő a gyengébb tanulók munkateljesítményeit. A komszomolista ifjak példája nyomán népszerűsítik az új találmányokat és újításokat és tanulmányozzák a szovjet ifjak alkalmazta termelési módszereket. A feladatok teljesítésére a legfőbb zálog a tanulás, a szakmai képzettség. Ezt is célul tűzték ki ifjaink, igen nagy gondot fordítanak az osztályéberség fokozására is. Az ellenség elleni harc nem lanyhulhat.

Szemelött tartják az IMSZ központi vezetősége titkárnak, Florescu Gheorghenak szavait: „A munkásifjúság lelkesedéssel és fiatalos lendülettel fog dolgozni, minden erejét az 1950. évi Állami Terv teljesítésének és tulszárnyalásának szolgálatába állítja, igyekezni fog, hogy már 1950-ben a nagy öt éves tervre dolgozzék, amelyet Gheorghiu-Dej elvtárs, Pártunk főtitkára jelentett be.”

Ifjak, előre az 1950. évi Állami Terv egyszerű feladatainak teljesítéséért.

BELFÖLDI ESEMÉNYEK

Nem kézbesítik a hiányosan felbélyegzett leveleket

BUKAREST. — (Agerpres.) A posta és telefon vezérigazgatósága közli, hogy az utóbbi időben a közönség hiányosan bélyegzi fel a postára feladott leveleket.

Ezentúl a hiányosan felbélyegzett levelek címzettjei a kézbesítés alkalmával a postai költségek térszeresét kötelesek fizetni büntetésképpen. Abban az esetben, ha a címzett visszautasítja a bün-

tesét kifizetését, a posta alkalmazottjai nem kézbesítik a hiányosan felbélyegzett levelet.

Az ilyen esetek elkerülése végett mindenki pontosan bélyegezze fel levelét és csak azután postázza. Ezzel elkerülhető a büntetések kiszabása, illetve nemfizetés esetén a levél kikézésének mellőzése.

Országos mozgalom indult a tüzelőanyagellátás megszervezéséért

BUKAREST. — Illetékes hatóságaink már tavaly ősszel minden intézkedést megtettek, hogy idejében elérhessék a dolgozókat tüzelőanyag, de a tüzelőanyagellátás tervét nem mindenütt teljesítették.

Az erdőügyi és faipari minisztérium az utóbbi időben országsszerű nagyszabású akciókat indított a tüzelőanyagellátás megjavítására. Elsősorban a szállítás meggyorsítását és különösen a fának az erdőkből való lehozását szorgalmazzák.

A minisztérium ellenőrző személyzetet küldött ki az ország fatermelő vidékeire, hogy a helyszínen irányítsák az IPEIL, valamint az ideiglenes bizottságok erdészeti osztályainak tevékenységét és erélyes intézkedéseket tegyenek a szállítás ütemének meggyorsítása érdekében.

Az ország néhány fatermelő központjában megjelent helyszíni vizsgálat megállapította, hogy az IPEIL-vállalatok általában mindent megtesznek, hogy minél nagyobb mennyiségű fát fuvaroztassanak az erdőből a vasúti berakóállomásokra. Ugyanakkor azt is megállapították, hogy az ideiglenes bizottságok feladataikhoz híven szintén minden lehetőt elkövettek, hogy a fatermelő fát minél több fuvarozzák a berakóállomásokig.

Csalástervezés példál — a minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint — teljes országban végrehozott a tüzelőanyagellátás tervét. A csalástervezési IPEIL-vállalat is gondosan szervezte meg munkáját, állandóan kapcsolatban volt az ideiglenes bizottsággal, va-

lamint a tömegszervezetekkel és így sikerült a fuvarozásra az egész dolgozó parasztságot mozgósítani.

A Campulung-Moldovenesc-i IPEIL szintén teljesítette a januári terv-előirányzatot.

Az erdőügyi és faipari minisztérium megállapította azt is, hogy az ország több fatermelő központjában hiányosan szervezték meg a tüzelőanyagellátást, mert a dolgozó parasztságot nem világosították fel kellő mértékben a tüzelőanyagellátás és a fuvarozás fontosságáról.

A hiányosságok fokozásához az is hozzájárult, hogy egyes IPEIL-vállalatok az ideiglenes bizottságtól nem kaptak kellő segítséget a fuvarosok mozgósítására, az IPEIL-vállalatok viszont elkövették azt a hibát, hogy az egész felvilágosító munkát az ideiglenes bizottságokra hárították. Ebben a tekintetben a legnehezebb a helyzete Buzau megyének, ahol január 1—20 között a fuvarozási előirányzatok 30 százalékát sem sikerült teljesíteni.

Egyes helyeken az IPEIL-vállalatok elmulasztották idejében kibontakozni a fuvarosoknak járó munkadíjat és ez szintén hátráltatta a munkát.

Az erdészeti és faipari minisztérium akciójának sikerét kezdenek kibontakozni, mert már az ország számos megyéjében sikerült a hiányosságokat kiküszöbölni. Újabb intézkedésekkel fokozzák mindent: a tüzelőanyagellátást, hogy dolgozóinkat maradéktalanul elláthassák tüzelőanyag.

A sportegyesületek, sportközösségek és sportkörök létesítéséről szóló határozat

„Crisul“ téglagyár dolgozó köztől az igazgatóság nyereségrészesedési visszatérítés címén 50 munkást egyenként 1200 lejtől 7000 lejig terjedő összeggel jutalmazott.

A NAGYSZEBENI

„Steaua Rosie“ konfekció üzemből bevezették a szalagrendszert. A dolgozók ennek során rehdre vállalták, hogy normájukat jelentős mértékben túlszárnyalják. Igy Radu Gheorghe munkás, aki a rubby-osztályon dolgozik, közzelzettséget vállalt arra, hogy 25 százalékkal tullepi az 1950 év előirányzatát. A második posztóosztályon Gherman Ion és Szabó Iuliu 30 százalékos norma-túlszárnyalást vállaltak. A gyárban jelenleg 468 egyéni verseny, 3 osztályközi verseny és 6 szalagok közötti verseny folyik. Ezenkívül 6 ifjúsági termelési brigád alakult.

CSIKSZÉPVIZ

csikmegyei községben a járás összes községeinek gazdasági előjáról kétnapos gyümölcs-ermelői tanfolyamon vettek részt. A tanfolyamon a korszerű gyümölcsstermesztést, a szovjet tudomány idevonatkozó eredményeit beszélték meg. A tanfolyam hozzájárul ahhoz, hogy Csikban korszerűbb eszközökkel termesszék a jövőben a gyümölcsöket. A gazdasági előjárók a tanfolyam végeztével községükben terjesztik majd a korszerű szovjet tudomány módszerét.

„Firma“ nyomda ifjunktásai legutóbb tartott plenáris ülésükön kielemezték múltévi munkájukat és nyegyanakor felváltották az idei tervnyben reájuk váró új feladatokat. A plenáris ülés határozata értelmében a nyomda ifjunktásai szocialista versenyre hivták ki a bukaresti „Lucafarul“ nyomdai parli vállalat ifjunktásait. A verseny főbb pontjai: a termelés növelése, az anyaggal való takarékoskodás, a gépek gondos kezelése, pontosság és munkafegyelm, mozgósító munka annak érdekében, hogy valamennyi ifjunktás bekapcsolódjék a szocialista munkaversenybe, a „Scântela Tinerețului“ előfizetői számanak növelése, poltikai kör létesítése, fallujság létesítése, 10 új IMSZ-tag beszerzése, a kulturális és sporttevékenység fokozása a vállalat és a szakszervezet keretében, valamint bizonyos számú önkéntes munkára teljesítése.

A NAGYSZEBENI

„Sovromconstructie“ dolgozó 68 egyéni versenyt indítottak, ami azt jelenti, hogy az alkalmazottak javarésze részt vesz a versenyben.

GATALJA

temesmegyei község dolgozó földművesei levelet írtak a dettai gép- és traktorállomás dolgozóhoz. A levélben a gataljai dolgozó földművesek arra kérik a gépállomás dolgozóit, hogy jöjjenek hozzájuk is szántani és vetni, támogatás munkájukat a szocializmus építésében.

KÖZLEMÉNYEK

**SZOLGÁLATOS GYÓGYSZER-
CÁRAK.** Január 30—február 4-ig, hétfőtől szombatiig: 4. számú állami gyógyszerár, Dózsa György-utca 36; 6. számú állami gyógyszerár, Malinovszki-tér 1; 10. számú állami gyógyszerár, Mórlec Zsigmond-utca 1; 13. számú állami gyógyszerár, Mócor-utja 42. **A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG MUNKA- ÉS NÉPJOLETI ÜGYOSZTÁLYA** közli, hogy újabb nyugdíjmegállapító végzésekre érkeztek a hivatali nyugdíj-osztályához. A névsor megtekinthető a Malinovszki-tér 19. alatti helyiség 12. számú szobájában. Az érdekeltek a kifüggesztett névjegyzék sorszámaát — amennyiben névük ott szerepel — hivatalizált le és a jelenkezerekor a jegyzék tisztviselőjének mutassák fel. Ezzel megkönnyítik a munka menetét. A végzése kiosztásakor a jogosultak hozzák magukkal a személyazonossági igazolványukat. A kiosztás ideje február 3—4. délután 3—7 órák között.

A MUNKA- ÉS NÉPJOLETI ÜGYOSZTÁLY a minisztérium rendelete alapján közli, hogy a szakmai iskolák eladásainak látogatása kötelező: a) a gyárak és üzemek alkalmazottai közül azokra a 14—16 életév közötti ifjakra, akik valamely mesterség elsajátítására vállalkoztak, jüggeljenül attól, hogy tanoncszerződést kötöttek-e, vagy sem; b) a tanoncszerződéses rendelkező ifjak közül mindazok — ha 16. életévet be is töltötték — akik, más minisztérium által szervezett, szakmai iskolában nem vettek részt. Az ifjak közül azok, akik 16. életévüket betöltötték, nem szakmai iskolában, hanem szakmai továbbképző tanfolyamokon kötelesek résztvenni. — Az állami üzemek és intézmények, kereskedések tanulói közül azok, akik a munka- és népjöletli minisztérium szakiskolában járnak és a minisztérium által fenntartott otthonokban laknak, a törvény által előírt juttatásokban részesülnek és a fenntartási költségeket az intézmények és üzemek viselik.

*** KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.** Köszönet mondok mindazonoknak, akik édes anyám halála alkalmából részvételükkel bármily módon kifejezték adlak. Nicoara Sabinné, szül. Wundsam Bella.

IDÓJÁRÁS. Irország környékén az Oceánon heves viharoklon alakult ki, amely az eddigig is gyengébb tengeri levegővel araszta el Nyugat-Európát. Spanyolországban plusz 15, a francia Rivierán 12—14 fokra emelkedett a hőmérséklet és sok helyen esik az eső. Középeurópa területén és a Szovjetunióban egyelőre tovább tart a hideg és több felé havazik. Erdélyben kisebb havazások voltak. Kolozsváron csütörtökön délután mínusz 9 fok, este 9 órákor mínusz 14 fok volt. A légnymás 775 mm., emelkedő irányzatú.

A MILÍCIA PARANCSONK-SÁGAINAI közlése alapján február 4-én a következő utcák lakói jelentkeznek a személyazonossági igazolványok kiállításáért: Crisan 15— végig, Dácia, Kerekdomb, Darwin, Kádár, Vágó, Dragalina 1—50.

KOLOZSVÁR VÁROS IDEIGLENES BIZOTTSÁGA közli, hogy a belügyminisztérium 7664/7175—1950. számú rendelkezése értelmében az intézeteknek és vállalatoknak az 1950-es év I. negyedére szükséges tüzfiamennyiséget az Állami Terv Bizottságtól (Comisia de Stat a Planificării), az illetékes Minisztérium vagy központon keresztül kell kérniük. A „Combustibil“ Kereskedelmi Vállalatnak a fenti bizottság által előirányzott és megjelölt mennyiségű tüzfára köthet szerződést és szolgálhat ki. A fenti rendelkezés nem vonatkozik a magánház-társaságok tüzfiamennyiségére, amely továbbra is az eddig érvényben levő rendelkezések alapján történik.

*** HALÁLOZÁS.** Dr. Oberding Antalné, g. Szása Erzsébet t. évi január hó 31-én elhunyt. Temetés február 3-án, pénteken délután 4 órákor lesz a temetői kápolnából.

A sportegyesületek és kollektív kereteinek megállapítására és szervezésének szabályozására a minisztérium mellett működő Testnevelési és Sportbizottság a következő határozatot hozta:

1. SZAKASZ. — A Román Népköztársaságban a testnevelés és a sportot a következőképpen szervezik meg:

a) Az Országos Szakszervezeti Tanács keretében a szakszervezeti szövetségek mellett termelési áganként, valamint a nemzetvédelmi minisztérium és a belügyminisztérium keretében sportegyesületek létesülnek.

b) Falvakon az állami gazdaságok, a gép- és traktorállomások, a kollektív gazdaságok vagy a kulturothtonok mellett községenként sportközösségek létesülnek.

c) Az elemi, közép- és felsőfokú iskolákban sportközösségek és sportkörök alakulnak.

2. SZAKASZ. A sportegyesületek és sportközösségek célja és feladatai a következők:

a) A szakszervezet tagjainak a dolgozó földműveseknek és családtagjainak, a katonáknak és a tanulóifjúságnak tömeges bevonása a sport és testnevelési tevékenységbe, a Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának a testnevelés és a sport ösztönzésének és állandó fejlesztésének érdekében hozott határozatában kitűzött feladatok teljesítése érdekében.

b) Fejleszteni a dolgozók körében a testnevelést és a sportot, főleg a tornát, az atlétikát, az uszást, a sízést, a röplabdát, a céllovászatot, a természetjárást, a sportrepülést, vízi sportokat, sakkot, ojnát, stb. továbbá emelni a sportolók technikai színvonalát, hogy megjavíthassák a sportközösségek, a szövetségek és a Román Népköztársaság sportjának csúcseredményeit.

c) Sokoldaluan fejlett egészséges, erős, életkedvvel telifjázat, erőt, akik sikerrel építik a szocialista társadalmat, hazáig és Pártunk iránt mindenkör kézzel munkára és a Román Népköztársaság megvédésére. Olyan ifjakat nevelni, akik teherellenül hisznek a nemzeti proletáriátus győzelmében, a kizsákmányolás elleni harcban, a békéért, a szabadságért és haladásért folytatott küzdelemben. Az a célja, hogy a nagy Sztálin, a béke, a demokrácia és a szocializmus hatalmas táborának lángeszű vezetője, továbbá a szocializmus nagy hazája, a győzelmes Szovjetunió iránti ragaszkodás és szeretet szellemében nevelje az ifjúságot.

3. SZAKASZ. — A sportegyesületek szervei:

— a sportegyletek központi tanácsa.

— a sportegyesületek megyei tanácsai.

— a szakszervezeti sportközösségek tanácsai, amelyek a sportegyesületek alapegységei.

4. SZAKASZ. — Az egyesületek szervezik meg a vállalati, intézeti és katonai egységek

sportközösségét és a munkahelyeken sportköröket létesítenek.

5. SZAKASZ. — A sportközösségek sportszakosztályokat szerveznek a testnevelés és a sport rendszeres művelésére és a minisztertanács mellett működő Testnevelési és Sportbizottság irányelvei szerint, amelyek alapja a „Munkára és a RNK megvédésére kész“ mozgalom.

6. SZAKASZ. — A falusi sportmozgalom szervezeti formája a következő:

a) Falvakon az állami gazdaságokban, mezőgazdasági gép- és traktorállomásokon és a kollektív gazdaságokban sportközösségek létesülnek. Ott, ahol nem működnek még állami gazdaságok, kollektív gazdaságok vagy gép- és traktorállomások, a sportközösségeket a kulturothtonok keretében szervezik meg.

b) A falusi sportkollektívát sportszakosztályokat szerveznek a „Munkára és a RNK megvédésére kész“ mozgalom alapján.

c) A falusi sportközösségek a minisztertanács mellett működő Állalveletti és Sportbizottság által kibocsátott szabályzat szerint működnek.

7. SZAKASZ. — Az iskolákban a sportmozgalmat következőképpen szervezik meg:

a) a középiskolákban sportközösségeket, míg az elemi iskolákban sportköröket létesítenek, amelyek magukban foglalják az illető iskola sportolni vágyó ifjúságát.

b) A sportközösségeket és a sportköröket az iskolaigazgató.

ság közvetlen ellenőrzésével a városokban és a megyékben pedig az ideiglenes bizottságok tanügyi ügyosztályainak, a megyei és városi Testnevelési és Sportbizottságok ellenőrzésével szervezik meg. Testnevelésükben a közoktatásügyi minisztérium, valamint a minisztertanács mellett működő Testnevelési és Sportbizottság utasításait és általános irányelvi követik.

8. SZAKASZ. — A sportegyesületek és sportkörök munkájukban a tagok önkéntes tevékenységére, kezdeményezésére, önkéntes csatlakozásukra és a vezetőszervek alulról felfelé történő választásának elvére épülnek fel.

9. SZAKASZ. — E rendelet megjelenése alapján az illetékes minisztériumok és tömegszervezetek megkezdik a szervezést és elkészítik alapszabályukat, illetve ügyviteli szabályzatukat a már fentebb említett szervezeti elvek szerint.

10. SZAKASZ. — Az egyesületek és sportközösségek megalkulása, vagy alapozásának előfeltétele a minisztertanács mellett működő Testnevelési és Sportbizottságnak kell feltérjeszteni jóváhagyás végett.

11. SZAKASZ. — E rendelet a Hivatalos Közlönyben való megjelenése napján lép életbe.

A határozatot Gh. Vidrascu, a miniszterelnökség mellett működő Testnevelési és Sportbizottság elnöke írta alá.

KAPÁSBÓL

A DERMATA műkorcsolyázói és jégkorongozói vasárnap Tordán és Marosújváron tartanak bemutatót.

VASÁRNAP FEBRUÁR 5-ÉN ujjabb válogató jellegű lesülő és műlesikló versenyt rendeznek Szászfeneszen, melynek befejeztével kijelölnek a február 8—12 közötti sorszakterülő tartományi versenyt résztvevőit. A tartományi döntőket Nagybanán rendezik meg.

AZ ÁLLAMI INTÉZMÉNYEK és néptanácsok alkalmazottai szakszervezetének sportegyesülete február 4-én, szombaton este sportbált rendez a szakszervezet Dercember 30-utca 21 szám (volt Redcut) helyiségében.

cember 30-utca 21 szám (volt Redcut) helyiségében.

A NÉPI SIVERSENYEK döntőt vasárnap délelőtt rendezik meg a III., IV., V. és VI. eszerkóban. A verseny színhelye a Monostor völgye. A tegnapi számunkban közölt kolozsvári versenyzőkön kívül indulnak Gyalu, Egeres, Sarmasfalva, Hidaalmas, Sármas és Mócs járáások versenyzői is.

A VASAS országos gyorskorcsolyázói rendez versenyeket a sétatéri jégpályán. A versenyen az ország legjobb gyorskorcsolyázói vesznek részt.

A népi demokráciák újabb győzelme...

Az asztalitenisz világ bajnokság második döntőmérkőzése, a férfi csapatdöntő is lezajlott és a népi demokráciák egyike aratott újabb fényes győzelmet. Kedden este a Román Népköztársaság, szerdán Csehszlovákia. Korábban ezekre a világbajnokságot.

A világbajnokság lefolyását feszült figyelemmel kísérte a világ minden sportrajongója. Büszke örömmel hallgatták a béke táborához tartozók, mert a béke ügyének szolgálatáért gyűlt össze Budapesten 19 ország békétakaró ifjúsága. Tudják azt hogy csak a békes építőmunkának köszönhető, hogy ma az egyik népi demokrátiás országban ilyen nagy világyverseny megrendezésére kerülhetett sor. Hogy csak a béke biztosítja minden sportoló számára a további fejlődés lehetőségét.

Ivor Montagu, a Nemzetközi Asztalitenisz Szövetség angol elnöke, megnyitó beszédében a következő szavakkal jellemezte a résztvevő nemzetek kívánságát:

— A világnak ma nagy szüksége van a békére és azt hiszem, hogy a Nemzetközi Asztalitenisz Szövetség minden tagállamának népel békére vágyunk. Azt kívánom, hogy ennek a vágynak a beteljesedéséhez mi is hozzájáruljunk. Üdvözetem: béke, sport, szabadság.

De ökölbeszorult kézzel, tehetetlen dühvel figyelte a világbajnokság eseményeit az új háborút előkészítői kívánók ocsmany tábor, az amerikai imperialisták és uszályhordozók. Az amerikai imperialisták akik a világbajnokságra utazó női és férfi csapatokat letiltották a versenytől való részvételtől. Akkor tiltották meg nekik a magyar határ átlépését, amikor azok már Bécsben, a magyar hatóságok bentzásti engedélyével kezükben, vonatra akartak szállni.

Vajon miért akadályozta meg az Egyesült Államok kormánya, hogy versenyzői résztvevessenek a Magyar Népköztársaság fővárosában lebonyolításra kerülő világbajnoki versenyeken?

A világot megaláztatja ha betekintünk a versenyterembe. Tizenkilenc nemzet zászlaja ha befutójának, versenyzőik vezetői tarka összevisszaságban beszélgetnek, barátkoznak egymással. Különböféle címerek a különbözőféle mezeken, a magyar közönség lelkesen megtapsolja a vendégeket. A falon pedig hatalmas felirat több nyelven: „A béke védelme a világ valamennyi népének ügye. Sporttal is küzdelünk érte!”

Itt a válasz! Mindez nagytők-ellenes, imperialista-ellenes megnyilvánulás, valóságos „úszítás“ a békéro...

A MNSz kolozsmegyei helyi szervezetei munkaversenyre mozgósítják a tagokat

KOLOZSVAR. — A dolgozók országos munkaversenyek keretében küzdenek az 1950. évi Állami Terv megvalósításáért. A munkaszabály, a Román Munkáspárt irányításával egymás után szervezi az üzemek és gyárak dolgozóit, a falvak dolgozó földművesei között a szocialista munkaversenyeket. Ennek a hatalmas és minden dolgozót mozgató munkavállalásnak sikeréért a MNSz kolozsmegyei helyi szervezetei is versenyre hívták ki egymást. A verseny célja, hogy a tagságot minél nagyobb számban mozgósítsák az 1950. évi Állami Terv, a kultúrforradalom

és végső fokon a szocializmus megvalósulásáért indított harcra.

A MNSz kolozsmegyei szervezete segítségével egységes versenypontokat állítottak össze. Legelőszörban a tagság öntudatának és a szervezethez való mélyebb kapcsolatának kiépítését tervezik. Ennek érdekében a tagsági díj befizetésének öntudatosabb vállalása és teljesítése az egyik fontos feladat. Ezért a versenypontok között szerepel a múlt évi és a folyó évi tagsági díjak teljes befizetésére való mozgósítás.

A tagság öntudatának

és szervezeti hovatartozás tudatának fokozása után minden rendelkező erővel arra kell törekedni, hogy az Állami Tervnek a mezőgazdasági része teljes egészében megvalósuljon. Ennek érdekében a MNSz kolozsmegyei szervezetei teljes erejükkel bekapcsolódnak a Román Munkáspárt által kezdeményezett mezőgazdasági munkálatok pontos és teljes elvégzéséért indított akciókba. A szervezetek között meginduló verseny egyik igen lényeges pontja: a mezőgazdasági munkálatok százszázalékos elvégzésével hozzájárulni a Terv megvalósításához. Az egyéni munkavállaláson túl minden egyes tag segítőt, hogy az osztályellenség minden megmozdulását, hazug híresztelését, idejében leleplezzék, valamint a közömbösöket a cél érdekében meggyerjék. Mozgósítani fogják, hogy a dolgozó földművesek a gépeket, szerszámokat idejében kijavítsák, az állatállományt a tavaszi mezőgazdasági munkára feljajvítsák, hogy a munka menetében ne álljon be nehézség, akadály. Itt különösen az utcafelelősökre hárul nagy feladat. A politikai nevelés eredménye ezen a téren nyilvánulhat meg a maga valóságában. Tehát a versenynek ez a pontja egyben az utcafelelősök politikai fejlettségének vizsgapontja is.

A felvilágosító munka

egyik igen jelentős helye a falu-újítás és a napi sajtó cikkekkel való ellátása. A falu-újítás keretében a község dolgozóinak munkavállalása, elért eredményei, a munkában kitűnt emberek, de az észlelt hiányosságokról írott cikkek igen mozgósító hatásúak. Segítséget nyújt a cikk írója esetleg olyan kérdések helyes megoldásához, amit az illetékesek nem vettek észre. Leleplezi azokat, akik áknamunkájukkal a munka menetét veszélyeztetik. A napi sajtó tájékoztatója pedig a levelezőkön keresztül a népnek ír, a nép életéről. Bemutatja ami jó és eredményes volt egyik helyen, hogy mások is átvegyék és alkalmazzák, s rá-

A népnevelés a leghathatósabb fegyver arra, hogy a dolgozók az országos megmozdulásokat magukénak tartásuk és a munkafelhívásokra minél nagyobb számban jelentkezzenek. A MNSz kolozsmegyei helyi szervezeteinek munkaversenye éppen ezért a népnevelésre is nagy gondot fordít a verseny során. A „Falvak Népe“ hetilap terjesztése szerepel a versenypontok között. A sajtó a nép, a dolgozó egyik leghathatósabb fegyvere. Ezt a fegyvert akarja a MNSz helyi szervezetei között meginduló verseny a nép kezébe eljuttatni. A sajtón kívül a brosurák terjesztése is versenypont. Az ideológiai képzés az alapja a politikai tisztánlátásnak. Csak a felkészült és tisztánlátó ember képes felfogni, hogy az Állami Terv megvalósítása és az érte való harc a közösség, de az egyén javát is szolgálja. A népnevelés harmadik, de a legfontosabb eszköze az olvasóköri. Az olvasóköri számanak emelésén kívül mozgósítani kell a széles tagságot a körök munkájába való bekapcsolódásba. A MNSz helyi szervezetei ezért — igen helyesen — a népnevelést, a sajtóterjesztést, brosurák olvasását és az olvasóköri szervezését, valamint a körök munkájába való fokozottabb részvételt felvették a versenypontokba.

A SZERVEZETI ÉLET

ilyentén való fellendítése megmozgatja azokat is, akik helyzetüknél fogva a dolgozókhöz tartoznak, de a lagymatag vagy helytelen szervezeti élet miatt távolították magukat, vagy közömbösök voltak. Ezért fontos a tagságon kívül álló emberek mozgósítása is. A verseny során fokozni kell az új tagok szervezését.

A verseny feltételeit részletesen kidolgozták és a versenybizottságok megszervezését is egyöntetűen állapították meg. A versenyt pontozással a versenybizottságok ellenőrzik és vezetik. A MNSz helyi szervezetei közül Zentelke Kalotaszentkirályt, Bikal Keresztet, Bánffyhyunad Já-kótelkét, Választ Györgyfalvát, Bonchida Györgyfalvát és Választot, a kolozsvári I. kerület a II. kerületet, Feketelak Magyarszöveget, Berkenyest, Nagysármás Sármáslárgát, Mákófalva Inaktelkét, Gyalu Nagykapust, Nagykapus Tordaszentlászlót, Kide Fejérdet, Hidalmás Ördögkeresztet hívta ki versenyre.

A verseny a kihívás napjától kezdődik és egyöntetűen május 1-ig tart.

Örömmel üdvözljük a MNSz helyi szervezetei kezdeményezését. Figyelmébe ajánljuk a MNSz megyei szervezete vezetőségének, hogy a verseny megszervezése körül nyújtsanak hathatós segítséget és az ellenőrzés kiépítésével arra figyeljenek, hogy a versenyszellem egy pillanatig se csökkenjen. A helyi szervezetei pedig a versenykihívást ne csak elfogadják, hanem a megvalósításokkal tegyék életessé, eredményessé, hogy valóban a célt szolgálja: mozgósítani a széles tagságot és a magyar dolgozó tömegeket is a szocializmus építésére.

(—dsz)

Versenyre szövetkezeteki

A szilágymegyei Fogyasztási Szövetkezetek Szövetségének versenyfelhívása

ZILAH. — A szilágymegyei Fogyasztási Szövetkezetek Szövetsége Szilágy elvtárs születésnapjára szervezett versenyek alapján szerzett tapasztalatokat hasznosítva, versenyre hívja ki az ország összes Fogyasztási Szövetkezetek Szövetségét. A Román Munkáspárt segítségével és irányításával ez alkalomból megalakult a helyi versenybizottság, amely megállapította a versenypontokat. A versenybizottság éberrel fogja ellenőrizni a versenyek eredményeit.

A verseny pontjai:

1. Az értékesítő terv 5 százalékkal való túlhatalása.
2. Az árúelosztás 100 százalékos teljesítése.
3. Az árúak a leggyorsabb szétosztása, hogy ezáltal a beszerzési ár csökkenjen.
4. Az alapítói díj megfizetése 25 nappal való csökkentése.
5. A csomagolóanyag csökkentése 65 ezer lej értékben.
6. Gép- és szerszámkölesznöz központok felállításra minden falusi szövetkezetnél.
7. A mezőgazdasági gépek és szerszámok előkészítése a tavaszi vetési kampányra.
8. A szövetkezetek bevonása a versenybe, mezőgazdasági gépek és szerszámok helyes felhasználására.
9. A negyedik évtizedből fennmaradt hátralék 50 százalékkal való csökkentése, a könyvelési osztálynál.
10. A taglétszám 10 százalékkal való növelése a tervbevett feladatok felül.
11. A terv alapján termelési osztályok létesítése és 50 százalékos túlhatalása.
12. Tíz mintaszövetkezet létesítése, három termelési osztállyal.
13. Két fióküzlet megszervezése.
14. Statisztikai adatok időre való elkészítése.
15. A járási értekezletek pontos megtartása.
16. A szállítóeszközök karbantartása.
17. A szakszervezeti csoportoknak bevonása a szocialista versenybe.
18. Gyűlések rendszeres tartása, előre elkészített terv alapján.

Felkérjük az ország összes szövetkezeti szövetségét, hogy a verseny eredményét 1950 március 10-ig közöljék velünk, hogy annak eredményeit a sajtón keresztül népsze rüsiteni tudjuk.

A szilágymegyei Fogyasztási Szövetkezetek Szövetségének versenybizottsága.

Gyarapodik a kendilónai „Vörös Traktor“ kollektív gazdaság

KENDILONA. — (Kiküldött munkatársunktól.)

— Elvtársak! A betyárhajnalát neki, jöjjenek most nézzék meg a gazdaságunkat. Ezelőtt néhány nappal még nem gondoltunk ilyesmire, most meg a valóság bizonyítja hogy gazdagodunk.

Igy köszön egy vasárnapi látogatásunk alkalmával Popasza Gábor, a kendilónai „Vörös Traktor“ kollektív gazdaság egyik tagja. Ahogy ezeket a szavakat mondta, ragyog az arca. Hangjából megelégedés és büszke öntudat árad. Leveszi sapkáját, kopaszodó feje göbölve pipál a hidegben. Homlokát végigtörli kabátja ujjával. Csákányát a falhoz állítja és karongfog. Érezzük hogy most olyan, nem mindennapi dolgot akar nekünk mesélni, vagy megmutatni, aminek valamenyten örülnek. Ha ránézünk az ő szemé tákrözi a „Vörös Traktor“ kollektív gazdaság tagjainak nagy örömet.

UJABB LÉPEST ELŐRE A KOLLEKTÍV GAZDASÁG MEGERŐSÍTÉSÉNEK UTJÁN

— Errel Erre jöjjenek. Oda még hiába mennek. Itt nézzék meg előbb, azt, amiknek ott építjük a „házat“.

Nevetve kiabál felénk az istálló elől Sebestyén György, a kollektív gazdaság elnöke. S hogy hamarabb el tudja mondani a szívét repositó nagy ujságot, szinte futólépcsőben közeledik felénk.

— Éppen jókor jöttök — mondja köszönés helyett.

— Most fiadzik az első koca. Már 8 malac van. A Comrar az őszrel hízalásra vásárolt ridég disznókat ebből 23 darabot most idehoz nekünk, mert közben malacoztak. Hat hétig tartjuk őket a malacoknak fele a miénk lesz. A takarmányt a Comcariól kapjuk.

Az elnök nekijuttatva, sietve beszél, arca mint a rózsza. S nemcsak a szemé nevet de kacag még a homloka is. A kapubejárata ajtófélfájánál répi istállóból frissen almazott szalmába feketetarka bálnai és magpallacok kecék hevernek. Némelyük fejjel előre, a másik farral, a harmadik meg testével hosszába helyezte magát kényelemből. A fal mellett arrább

Marian György, a gazdaság egyik tagja egy halom szalmába babrál. — Elvtársak ez már a tízedik — mondja s örömben feje fölé tartja a kollektív gazdaság legfiatalabb kincsét, az újszülött malacot. Szalmával törülgeti, gügyög kedvesen duruzsol neki. Az övé. Egyformán mindnyájuké. A „Vörös Traktor“ tagjaié. S hogy meg ne fájzon, gondosan betakarja a szalmába a többi kilene mellé.

— Az újszülött malacoknak nem lesz-e hideg ez az istálló? — kér-

dezzük némi aggodalommal.

— Hát nem tartjuk mi itt, már csináljuk nekik a fiadatát. Ott melegíteni fogunk, központi fűtéssel. Nemsokára készen lesznek a munkával, s akkor amelyik koca fiadni akar, oda visszük. Ott melegbe lesznek a malacok — mondja határozottan az elnök.

Elő a udvaron túlköve dől meg egy szürke teherautó, gyereksereg ugrálja körül, asszonyok kíváncsiskodnak a férfiak segítségére.

Jól gondozzák az állatokat

— Megjött az utolsó szállítmány. Ezek a lemalacozott kocák, — rikoltja a gazdaság elnöke, akkorát ugrik jókedvében, mint az őz, amely neszre ébred az erdő csendjében. A kocáknak nem nagyon tetszik az autóról való lepakolás, ordítanak, ahogy csak az torkukon kifér. Pedig olyan óvatosan bánnak velük, mint a hímes tojással. Popáska Gábor, Cocán János, Biris Demeter, Takács Miklós a frumosaie és Takács Mitru a Fatué és még egy sereg tenni akaró kéz, akik a munkában fogd meg emberek, segédkeznek a leemelésnél. A hét anvakocának 36 malaca külön ládába pakolva. Ezeket már a gazdasáblaku fűtött istállóba viszik. Az abrakot is egy-kettőre lepakolkolják. Válynkat is hoztak az au-

tóval. Salamon Erzsike, Meszess Viorika és Russ Jenőné már ott sürgölődnek a zsákok körül. Verdebe keverik a sűrű enivalót. Ők fogják gondozni a disznókat, a malacokat.

A gazdaság gyűléstermében, ahol az olvasókörieket is szokták tartani a kollektív gazdaság tagjai gyülekeznek. Lázasan beszélgetnek. Szemük egyformán csillog. Új jövőt építenek. Dobokáról a szomszéd faluból, 6 dolgozó földműves látogatott Kendilónára tanulni, tapasztalatot szerezni a „Vörös Traktor“ kollektív gazdaságból. A dobokai földművesek is meggyőződtek, hogy a „Vörös Traktor“ helyes uton halad és építi tagjainak boldog jövőjét. Ők is követni akarják a kendilónaiak példáját. NAGY B. ISTVÁN

Sármáslárga elfogadta a versenykihívást

KÖBÖLKUT. — (Levelezőnkől.) — A Magyar Népi Szövetség köbölkúti szervezete a szervezeti élet fellendítése érdekében versenyre hívta a Magyar Népi Szövetség sármáslárgai szervezetét. A megyei szervezettel lefektetett versenypontokat a tagok elfogadták s ígéretet tettek, hogy azt be is tartják. A versenykihívás elfogadása után versenybizottság alakult, amelynek tagjai Polgár Mihály, Rigó Mihály és Kiss Zsigmond. Polgár Mihály öregember léteke egyéni versenyre hívta a szervezet összes utcafelelőseit. A versenykihívást az utcafelelősök lelkesen fogadták. Utána megtárgyalták a legközelebbi tennivalókat, hogy a versenyt ne csak írában, hanem gyakorlatban is beindítsák.

A verseny pontjait és annak fontosságát megértették s tudjuk, hogy mi a kötelességünk, s ezt mindnyájan teljesíteni is fogjuk — ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét Lakatos Sándor, a helyi MNSz elnöke, aki a tagok előtt ismetelte a verseny fontosságát.

Kapus Hena.

Kide Fejérdet hívta versenyre

FEJÉRD. — A Magyar Népi Szövetség fejeirdi szervezete örömmel fogadta a kidei MNSz szervezete versenykihívását. A versenyt — amelynek célja a szervezetek megerősítése, — a tagok lelkesen fogadták s ígéretet tettek, hogy azt szívvel-lélekkel támogatják.

Mi a fejeirdi Magyar Népi Szövetség végrehajtó bizottsága, minden támogatást megadunk az utcafelelősöknek, hogy a verseny bizottságának érdekében jó munkát tudjanak végezni és ezen keresztül szervezetünk eredményét érjen el. Ennek érdekében az utcafelelősöket felvilágosítottuk a verseny fontosságáról s mindeniknek kiosztottuk, hogy hol s milyen munkát fog végezni. A munkák és a verseny eredményeinek az ellenőrzésére háromtagú versenybizottságot választottunk. Mindnyájan ígéretet tettünk, hogy tetszésünk szerint a lehető legjobban dolgozunk és tanulunk, mert tudjuk, csak így követjük a RMP utmutatásait s csak így járulhatunk hozzá a szocializmus építéséhez és a béke védelméhez.

A Magyar Népi Szövetség fejeirdi szervezetének végrehajtó bizottsága.

Mit tartalmaz az áruforgalmi adóról szóló új törvény?

A múlt év január 1-én életbe lépett forgalmi adótörvény, amely igen jelentős szerepet tölt be az állam költségvetésében, nem szabályozta azokat a sajátos és a nemzetgazdaság megváltozott jellegéből származó új helyzeteket, amelyek a szocializmus építésének szakaszában előadód-
tak. Eppen ezért, szükség volt arra, hogy új forgalmi adótörvény szabályozza a megváltozott gazdasági helyzet új eseteit.
Az 1949 január 1-én életbe lépett forgalmi adótörvényt 1950 március 1-én hatályon kívül helyezik és áruforgalmi adó elnevezés alatt új adó lép életbe, amely — amint Luca elvtárs mondotta — a „legfontosabb formája a szocialista felhalmo-

zásnak, a szocializmus útján haladó népi demokratikus államunk funkciói és feladatai teljesítéséhez szükséges pénzügyi eszközök előteremtésének”.

Az áruforgalmi adóról szóló törvény rendelkezései szerint adót kell fizetni:

1. A belföldön beszerzett mindenfajta termelvény eladása után.
2. Bármilyen fogyasztási hely eladásai után.
3. Alkalmi áruk eladása után.
4. Más termékek gyártásához felhasznált liszt, cukor, talp, bőr, bármilyen fonál és szövöttáru után.
5. A vállalatok beruházására felhasznált termékek után.

Törvény a kivételre szánt cikkek eladása után abban az esetben, ha a termelvényeknek a gyártóval való kiszállításától számított 60 napon belül igazolják a kivételt. Ezt a határidőt a pénzügyminiszterium meghosszabbíthatja.
A mezőgazdasággal rendelkező kisiparosok termelvényei is mentesek az áruforgalmi adó alól abban az esetben, ha a kisiparos saját maga, vagy legfeljebb egy tanonccal dolgozik, két lóerőnél nagyobb motort nem használ és termelvényeit saját maga árusítja közvetlenül a lakosságnak és nem pedig üzlet útján.
A mezőgazdasági termények is mentesek az áruforgalmi adó alól, ha a termelő termelvényeit közvetlenül a lakosságnak adja el és nem kereskedelmi vállalatok vagy saját üzlet útján értékesíti azokat. Mentese az áruforgalmi adó alól a háziipari cikkek és a kisebb természetű alkalmi áru eladások abban az esetben, ha a termelő, illetve a tulajdonos azokat közvetlenül a lakosságnak adja el.

Az áruforgalmi adó befizetése
Az áruforgalmi adót az Állami Bankhoz átutalás útján vagy pedig adóhivatalokhoz közvetlenül kell befizetni.
Az áruforgalmi adó befizetése 10 naponként történik, mégpedig: minden hónap 13-ig az első 10 napra, 23-ig a második hónapra és a következő hónap 3-ig az első hónap utolsó 10 napjára esedékes áruforgalmi adót kell befizetni. Ezeket a határidőket a pénzügyminiszterium rendeletileg megváltoztathatja.
Az áruforgalmi adóról szóló törvény igen súlyos pénzügyi és büntetőjogi következményekkel jár, akik a törvény rendelkezéseit megszegik.
Az új törvény 1950 március 1-én lép életbe, amely napon egyidejűleg hatályon kívül helyezik az eddig alkalmazott forgalmi adótörvényt.

Hogyan kell kiszámítani az áruforgalmi adót?

A törvény rendelkezése értelmében, az áruforgalmi adót az eladási ár után egy esetben kell leróni a következők szerint:
1. A termelők saját ipari, mezőgazdasági és házi gyártmányaik után az árucikkek eladása alkalmával.
2. A beszolgáltatott ipari, mezőgazdasági és háziipari termelvények után a begyűjtő szervek röjják le az adót az eladás alkalmával, vagy a termelvények felhasználásakor.
3. A fogyasztási helyek az áruforgalmi adót az árucikkeknek a fogyasztónak történt eladása alkalmával kötelesek leróni.
4. Az alkalmi áru utáni adót az eladó, az alkalmi áru eladása alkalmával köteles leróni.
Az áruforgalmi adót termelvényként a következők szerint állapítják meg: a.) az eladási ár után százalékarányban, b.) mértékegység után meghatározott összegben, c.) az áruforgalmi adó levonása után a kiesinybeni árak és gyári árak árkülönbözeteként.
Az áruforgalmi adót a követ. közlésként számítják ki: 1. az eladási ár után százalékarány-

ban megállapított árucikkeknél a minisztertanács által jóváhagyott árat veszik alapul. 2. A tényleges eladási árat veszik alapul azoknál a cikkeknel, amelyeknek nincs megállapított eladási ára. Ebben a két esetben az adó kiszámítása alkalmával a csomagolási költséget is hozzáadják az árhoz. 3. A mértékegységként szabott összegben megállapított adót úgy számítják ki, hogy az egyes termelvényekre kivettelt adót megszorozzák a mértékegységgel. 4. Az árkülönbözet alapján megállapított adót úgy számítják ki, hogy az áruforgalmi adó levonása után kiesinybeni eladási ár és a gyári ár közötti különbséget veszik alapul. 5. A tényleges eladási árakat a fogyasztási helyek eladásainál és az alkalmi áruk eladása alkalmával veszik alapul.

ADÓMENTESÉG
A törvény rendelkezései értelmében, mentes az áruforgalmi adó alól a kenyéreladás, az iskolák műhelyeiben készült tárgyak az eladás alkalmával, a képzőművészeti szakszervezetek tagjainak festményei, szoboralkotásai és metszet-képművelei. Adómentességet engedélyez a

SZÍNHÁZ - MOZI - OPÉRA

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken, február 3-án, este fél 8 órakor: LUDAS MATYI. (Tizenegyedestűz.)
Szombaton, február 4-én, este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY. (Tizenegyedestűz.)
Vasárnap, február 5-én, délelőtt 9 órakor: DÖZSEKVAI JELLEN. (Tizenharmadestűz.) A szakszervezetek részére. Az előadást vita követi.
Vasárnap, február 5-én, este fél 8 órakor: 14-60-ES PÁNCELVONAT. (Tizenkettődestűz.)

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPÉRA MŰSORA:

Február 5-én, vasárnap délután fél 4 órakor: HÁRY JÁNOS. Sorozatszám 431.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombaton, február 4-én, 3 órakor: CUMPANA (Válaszutom).

Szombaton, február 4-én, 7 órakor: LIUBOV JAROVAJA.
Vasárnap, február 5-én, 3 órakor: VEZERIGAZGATÓ.

MŰZIKAI MŰSORA:

CAPITOL: Felőtközés az Elődnél. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.
MAXIM GORKIJ: Kelet felé megy a vonat. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.
MUNKÁS MOZGÓ: Krisztina főhadnagy. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.
NÉPMOZGÓ (POPULAR): Anet-ta ne álmodoz! Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.
ÚJ IDŐK: Romfilm híradó 2/1950. — Lenne-termesztés. Tudomány és technika 1/1950. — Modern szántás. 2 felvonás. — Szovjet sport 6. sz. — Vasárnap délelőtt 11 és 12 órakor matiné.
URANIA: A kémelhárítók útka. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.
VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Glánka. Előadások: 4, 6, 8 és 10 órakor.

ÁLLAST KAPHAT:

KERESEK azonnalra megbízható bejárónót. Cim a kiadóban.

ELVESZETT TÁRGYAK:

SZERDÁN este a 7-es autóbusszon elvesztett egy jobbkezre való barna szőrmevel bélelt férfi kesztyűt. Megtalálót kéri adja be a „Világosság” kiadóhivatalába. Gr 267

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruhák. Tűvel. Koszoruk kiköcsönzése. „Dália” Horea-ut 33. Tkv
MENYASSZONYI ruhák. Különlégek. Selyemtűllátályok. Fejdzskek, Hermelin-kepek kiköcsönzése. „ORCHIDEA”, Dózsa György 22.

R. P. R. Judecatoria Populara Mixta Carei jud. Salaj. — CITATIA. — Nr. 238. IRINA NAGY. nase. Berki cu domiciliul necunoscut este citata la aceasta instantă pentru ziua de 8 Februarie 1950 camera 24 in calitate de parata in procesul de divort intentat de catre reclama Nagy Iuliu din Carei Str. Traian Nr. 46. — In caz de neprezentare judecata se va face in lipsa. Judecator: (ss) Indescifrabil. Grefer: (ss) Pop. L. S.

Elveszett okmányok

PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elveszték és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítták: *Urmatoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor se declara nule de drept si anulate oriunde s-ar afla:*

1. SOTIA LUI FÖLDVARI TLBERIU, Cluj, Str. Berthelot Nr. 17. Buletin de inscriere la Bir. Pop. fara numar din anul 1945, eliberat de Politia Cluj.
2. FANCSALI RUDOLF, Cluj, Str. 30 Decembrie Nr. 9, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara numar din anul 1946, eliberat de Politia Cluj.
3. HOSSU LEONTINA, domiciliata in Cluj, Str. Horea Nr. 31, Carnetul de Student Nr. 155—1949, eliberat de Decanatul Facultatii de Filologie din Cluj. Tkv. (SI)
4. BEJENARU GH. EMILIA, domiciliata in com. Someseni, Cantina Sancier CFR, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 4228—1945, eliberat de Circumscripția 8 Politie din Bucuresti si Dovada de ramanare in Capitala Nr. 13300—1945. Tkv. (SI)
5. BALAZS Alexandru, domiciliat in Huedin, Jud. Cluj, Str. Fildului Nr. 47, Buletinul de Insciere la Bir. Pop. Nr. 17—1946, eliberat de Politia Huedin. Tkv (SI)
6. BÄNDI Francisc, domiciliat in Huedin, Jud. Cluj, Str. Fildului Nr. 11, Buletinul de Insciere la Bir. Pop. Nr. 26—1946, eliberat de Politia Huedin. Tkv (SI)
7. CHETE Victoria, domiciliata in Cluj, Str. Mikó Nr. 1, Buletinul de Insciere la Bir. Pop. Nr. 1817—1947, eliberat de Politia Cluj. Tkv (SI)
8. BALOGH Ioan, domiciliat in Cluj, Str. Bucovina Nr. 21, Buletinul de Insciere la Bir. Pop. Nr. 21304—1947, eliberat de Politia Cluj. Tkv (SI)
9. SZISZKALA Dionisie, Cluj, Str. Gen. Dragalina Nr. 6, Buletinul de Insciere la Bir. Pop. fara numar, din anul 1945, eliberat de Politia Cluj. Tkv (SU)
10. KREMEL Margareta, domiciliata in Cluj, Str. Horea Nr. 13, Buletinul de Insciere la Bir. Pop. Nr. 27.778—1947, eliberat de Politia Cluj. Tkv (SU)
11. GAL Máté Árpád, domiciliat in Com. Jebucu, Jud. Cluj, Adevărta provizorie de absolvire, Nr. 885 din 9 Iulie 1949, eliberata de Scoala Technica Profesionala maghiara de baeti din Cluj. Tkv (SU)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szong 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jelzés hirdetéseküzt 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

TOPOLYABETÉTES háló eladó, Str. I. C. Frimu 29, (Apor-utca). 11368
GYERMEKKELENGYE eladó Baki, Mărăsesti (Krizbai)-utca 71.
ELADÓK: modern, nagyköves anyany gyűrű és márcisorok. Cim a kiadóban. 11436a
MODERN Hardtmuth cserépkalpa eladó. Görögtemplom-utca 21. 11436
ELADÓK: két modern fotel, kis ebédlasztal, székek, használt ajtók, fehér, háromajtós szekrény. Pavlov (voit Fűrőd)-utca 1. 11437
ELADÓ kéfkarikás aragáz-resz, tartályalú Dubakarilor—Timár-utca 34. Klein, szembe a kapuval. 11324
ELADÓK: furnéros asztal, 10 Thorut-szék, háttas divány, két fotel, nagy tükörlap. Pavlov (voit Fűrőd)-utca 1. 11407
KÉTSZEMÉLYES RÖKAMIE — ágyneműtartó nélkül — eladó. Traian-utca 80. 11433
AZONNAL veszek 10 márkájú rádiót, 4+2 lámpást, kifogástalan állapotban. Cimeket „Ilonka” kapcsolazonban volt Unió-utca 1 szám. 11439
IRODAI IROGÉP eladó. Erdéklődni lehet Március 6-utca 5. I. emelet, ügyvédi iroda. 11442
CZERNY 821-FT megveszem. Rozsa Anna, Apáczai Cseri János-utca 20. 11446
ELADÓ fordított bőrkabát, macas termetre. December 30-utca 17., ajtó 3., hátul az udvarban. 11446

4 HENGERES AUTÓ, taxinak megfelelő, jó gumikkal eladó. Plopiilor-utca 33, délelőtt 8—11-ig.
SZIMPONIA, — kamarazene, — opera-gramafon-hanglemezeket veszek. Rozsa Anna, Apáczai Cseri János-utca 26. 11443
AFONYA-BEFÖTTET veszek. Cim a kiadóban. Gr. 268
KÖZÉPTERMETRE sima, sötét-szürke férfiruha kifogástalan állapotban eladó. Scortariilor—Cserébró-utca 30. 11466
ELADÓ kétszemélyes, diófurnéros rökamie. Holdvilág-utca 14.
VESZEK kifogástalan állapotban kombinált szobaberendezést. Ajánlatokat „Stella” jellegére a kiadóba. 11394
INGATLAN—LAKÁS
ELADNÁM vagy elcsereálném tordai, kétszer egy szoba, konyha házamat kolozsvárral. Erdéklődni Kolozsvár, Deportáltak-utja 55. 11432

EGY vagy 2 szoba, konyha, fűtést vagy fél-villarészt veszek. Cim a kiadóban. Telefon: 11—26.
FIATAL, gyermektelen házaspár üres vagy butorozott szobát keres. Cimeket „Mester” jellegére a kiadóba kér. 11345
ELCSERELENNEM kolozsvári egy szoba, konyha, fürdőszobás, belvárosi lakásomat hasonló vagy nagyobb, összkomfortos marosvásárhelyivel. Cimeket „Marosvásárhely” jellegére a kiadóba. 11441
HAZHELY eladó Cukorgyár-utcában. Értekezni Orbán Balázs-utca 51 szám alatt. 11447
SZENT GYÖRGY-HEGYEN szoba, konyha, istálló eladó. La Colina—Szent György-hegyi ut 131. Szencs István. 11450
ELCSERELENNEM Monostor-utca elején levő 2 szoba, összkomfortos, szép lakásomat hasonló egy szobással. „Kertes előnyben” jellegére cimeket kiadóba. 11453

Fájdalomtól megórt szívvel tudatjuk, hogy a forrón szeretett gyermek, feleség, édesanya, testvér és rokon JÁNOSI SÁNDORNE szül. Marosi Jolán 1950 február 1-én délelőtt fél 11 órakor, 14 évi boldog házasság után, 37 éves korában, súlyos szenvedés után elhunyt.
Temetése február 3-án, délután 3 órakor lesz Marosújváron, a szülői háztól. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér és rokon özv. DEISZLER JÁNOSNE, szül. Farkas Erzsébet életének 61. évében hosszas szenvedés után, 1950 február 2-án elhunyt.
Temetése február 4-én, délután 4 órakor lesz a házsongárdi temető nagykapujánál.
A gyászoló család.

Azonnalra alkalmasunk
lapkihordásra 2 kolozsvári füstalembert, ak k a város jól is erik. Kerékpárra rendezkezők előnyben!
SLOVA
Állami Vállalat
Szabadság-tér 30

Veszünk:
ezévi te mész, szakszerden szárított rózsabogyót.
Mintákat, ajánlatokat „Industria Chimico-farmaceutică Nr. 3.”
Kolozsvár,
Székeiy M zes-utca o címre kérünk

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága édesanyánk özv. WILLING MIKLÓSNE szül. Kondray Ágnes 1950 február 2-án hosszas szenvedés után meghalt.
Temetése február 4-én, délután 2 órakor lesz a házsongárdi temető kápolnájából.
A gyászoló család.

VILÁGOSSÁG

Ezerkesztőség: Horea-ut 8. II. emelet. Telefon 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.
Felelős szerkesztő: LAZAR JOZSEF. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatoktól előfizetési díja 5000 lej. Posta-áranyk-pénztári csekkszám: 40.123